

WSPÓŁPRACA EUROREGIONÓW I PROJEKT „EUREGIO PL-CZ”

WSPÓŁPRACA TRANSGRANICZNA

Na rozwój współpracy na obszarach przygranicznych duży wpływ wywarły inicjatywy społeczności lokalnych, jak również zmiana znaczenia granicy.

W przeszłości granica oznaczała koniec terytorium i początek obszaru „obcego”.

W dzisiejszym świecie granica przestaje być postrzegana jako bariera oddzielająca od siebie poszczególne kraje, a staje się wręcz postrzegana jako możliwość „szerszej” współpracy na granicy.

WSPÓŁPRACA TRANSGRANICZNA

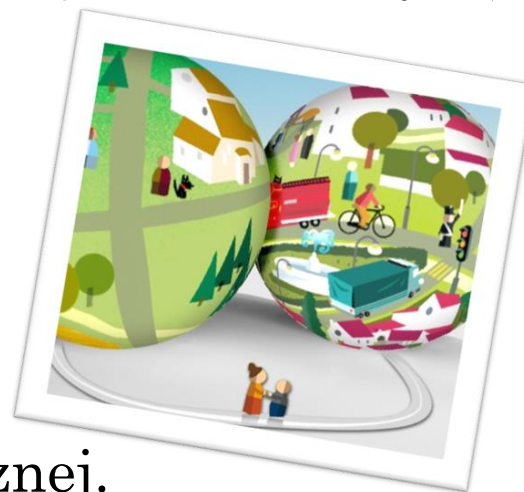
Zgodnie z „Europejską Kartą Regionów Granicznych i Transgranicznych” współpraca transgraniczna to „współpraca sąsiedzka przylegających do siebie regionów granicznych. Współpraca transgraniczna pomaga w łagodzeniu niekorzystnych skutków istnienia granic i przewyższaniu skutków położenia terenów przygranicznych na obrzeżach państw oraz służy poprawie warunków życiowych osiadłej tam ludności. Współpraca ta obejmować powinna wszystkie dziedziny życia kulturalnego, społecznego i gospodarczego, a także rozwoju związanej z nimi infrastruktury (...)”

Współpraca transgraniczna jest więc procesem, poprzez który społeczności regionalne i lokalne oraz struktury samorządu terytorialnego (tj. władzy publicznej) jednoczą swoje wysiłki w celu wspólnego rozwiązywania problemów, pomimo oddzielającej je granicy państwowej.

WSPÓŁPRACA EUROREGIONALNA

Szczególną formą współpracy transgranicznej, w której biorą udział społeczności lokalne i regionalne, jest **współpraca euroregionalna**.

Współpraca transgraniczna nabiera cech współpracy euroregionalnej z chwilą wprowadzenia stałych struktur poprzez tworzenie stowarzyszeń (związków celowych), rad, sekretariatów, grup roboczych, komitetów zarządzających itp., a także licznych powiązań z wyspecjalizowanym krajowymi i międzynarodowymi organizacjami współpracy transgranicznej.

WSPÓŁPRACA EUROREGIONALNA

Rozwój współpracy transgranicznej w tym euroregionalnej w Europie datuje się od lat pięćdziesiątych ubiegłego wieku. Pierwszą formą struktur współpracy ponadgranicznej były utworzone na początku lat pięćdziesiątych związki regionów granicznych. Powstały one na pograniczach norwesko-szwedzko-fińskim, holendersko-niemieckim oraz niemiecko-francuskim.

W roku 1958 na granicy niemiecko-holenderskiej powstał pierwszy euroregion pod nazwą „EUREGIO”.

CZYM JEST EUROREGION?

- Euroregionami nazywamy instytucje współpracy dwóch lub więcej jednostek reprezentujących regiony dwóch lub więcej państw (przynajmniej po jednym z każdego). Każda z nich jest powoływana na podstawie prawa wewnętrznego swojego kraju.
- Euroregiony to specyficzne formy współpracy transgranicznej, skupiające obszary przygraniczne dwóch lub więcej krajów, współpracujące ze sobą na wielu płaszczyznach, między innymi: gospodarka przestrzenna, turystyka, kultura, sport, oświata, ochrona środowiska, itd.

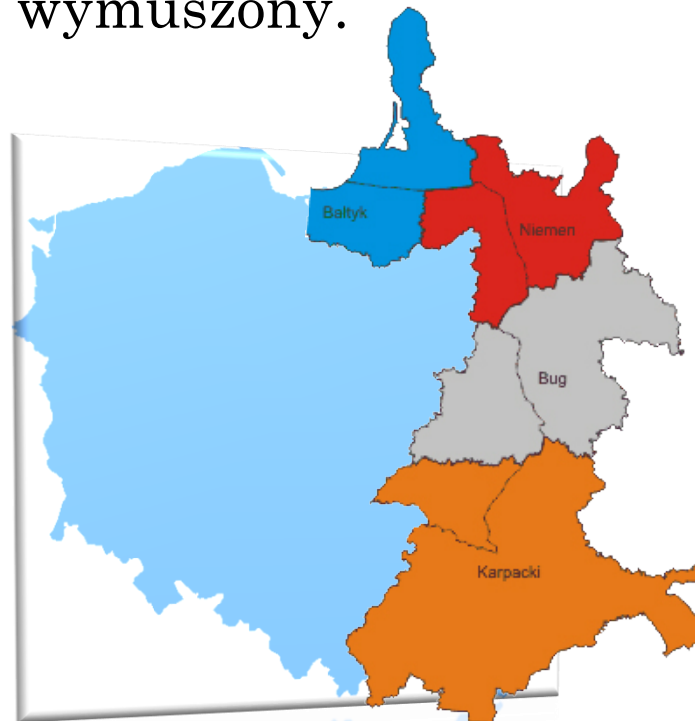
GENEZA EUROREGIONÓW

- Na pograniczu zachodnim i południowym pierwszym krokiem do powstania euroregionu było stworzenie celowego związku gmin i zarejestrowanie go w sądzie. Następnie zawierano porozumienie z podobnym związkiem po drugiej stronie granicy, co skutkowało stworzeniem struktury euroregionalnej. Takie porozumienie służyło realizacji konkretnych zadań, głównie z dziedzin infrastruktury komunikacyjnej, turystyki czy ekologii. W tym przypadku mówimy o euroregionie typu samorządowego, który powstał niejako oddolnie z inicjatywy lokalnej.

GENEZA EUROREGIONÓW

- Na pograniczu Polski z Rosją, Litwą, Białorusią i Ukrainą, inicjatorem tworzenia struktur transgranicznych była administracja rządowa, przy współudziale władz centralnych. Euroregiony powstawały zatem odgórnie (typ administracyjny), a związki gmin tworzyły się dopiero później, w sposób niejako wymuszony.

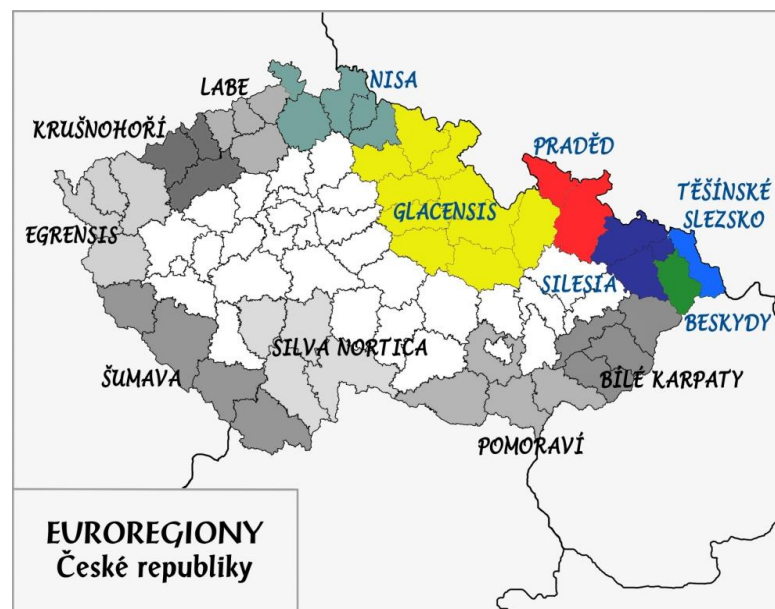
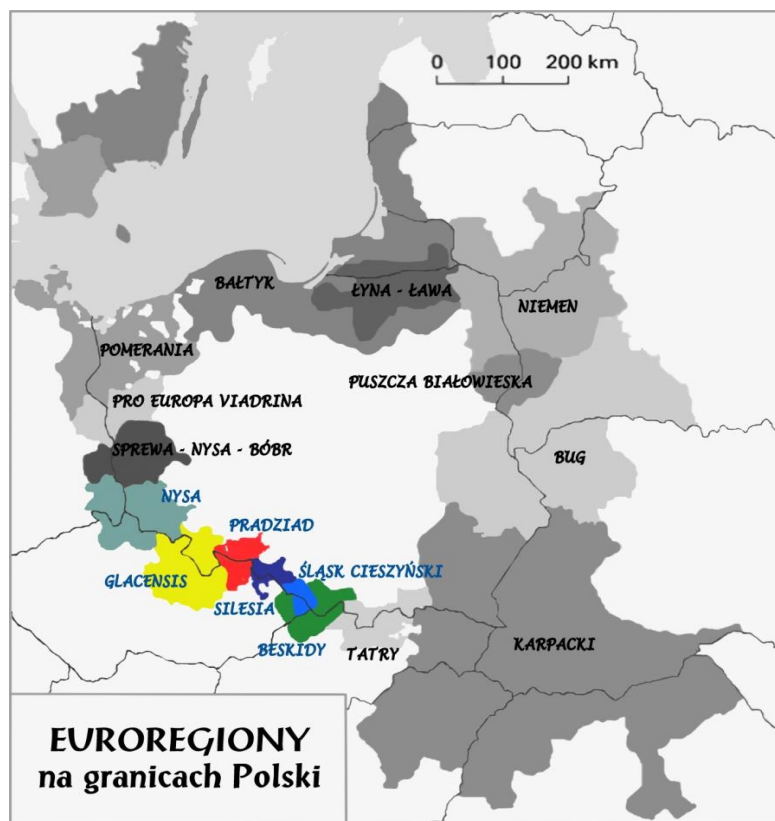
GENEZA EUROREGIONÓW

- Od momentu transformacji systemowej jaka dokonała się po 1989 roku obserwowano początki procesu nawiązywania różnych form kontaktów zagranicznych, terenowych władz rządowych i samorządowych również pomiędzy Polską i Czechami.
- Polskie i czeskie euroregiony przyjęły, podobnie jak te w Europie Zachodniej nazwy związane z otaczającym środowiskiem geograficznym. Nazwy te pochodzą od granicznych, bądź przepływających w okolicy **rzek** (np. „Bug”, „Niemen”, „Nysa”, „Sprewa-Nysa-Bóbr”, „Pro Europa Viadrina”), od **pasm górskich** („Karpaty”, „Tatry”, „Pradziad”), od nazwy **morza** („Bałtyk”), czy od nazwy **krainy geograficzno-historycznej** („Glacensis”, „Pomerania”, „Śląsk Cieszyński”, „Silesia”).

EUROREGIONY W POLSCE I CZECHACH

Polskie i czeskie samorządy z wielkim entuzjazmem przyjęły możliwość nawiązania współpracy transgranicznej ze swoimi odpowiednikami po drugiej stronie granicy. Korzystano przy tym ze sprawdzonych już wzorców, wypracowanych w Europie Zachodniej. W Polsce, ale również w Czechach przyjęła się formuła kontaktów partnerskich gmin oraz współpraca regionów poprzez euroregiony.

PLATFORMY WSPÓŁPRACY EUROREGIONALNEJ

PLATFORMY WSPÓŁPRACY EUROREGIONALNEJ

Euroregiony polsko-czeskiego pogranicza współpracują ze sobą w ramach:

- „FM” - wspólna praca przy Zarządzaniu i administrowaniu Funduszem Mikroprojektów” w ramach POWT RCz-RP 2007-2013 (6 projektów parasolowych z Partnerami Wiodącymi),
- Grupy Roboczej ds. Współpracy Euroregionalnej. Współpracujemy w ramach Polsko-Czeskiej Komisji Międzyrządowej ds. Współpracy Transgranicznej. Tworzymy wspólną PL-CZ Grupę roboczą. W ramach grupy roboczej w każdym roku odbywa się kilka spotkań, oraz bierzemy udział w posiedzeniach tej Komisji.
- „EUREGIO PL-CZ” – pierwszy projekt 6 euroregionów.
- Forum Polskich Regionów Granicznych. Strony polskie Euroregionów z pogranicza polsko-czeskiego współpracują z pozostałymi euroregionami na terenie Polski w ramach Forum Polskich Regionów Granicznych.
- różnego rodzaju platform współpracy euroregionalnej tworzonych na poziomie danego euroregionu lub grup euroregionów np. w formie Grup roboczych powoływanych do rozwiązywania konkretnych problemów czy zagadnień transgranicznych,

EFEKTY WSPÓŁPRACY EUROREGIONALNEJ

EFEKTY WSPÓŁPRACY EUROREGIONALNEJ

- o Efekty współpracy euroregionalnej osiągamy poprzez wspieranie różnorodnych działań o charakterze transgranicznym, począwszy od budowy nowych przejść granicznych i infrastruktury komunikacyjnej, profilaktyce zagrożeń, czy wspólnych oczyszczalni ścieków, a skończywszy na organizacji imprez o charakterze gospodarczym, kulturalnym, turystycznym itp.

EFEKTY WSPÓŁPRACY EUROREGIONALNEJ

W działaniach euroregionów można wyróżnić konkretne obszary, są to:

- ❖ Ułatwianie samorządom gminnym i mieszkańcom dostępu do funduszy Unii Europejskiej i umożliwianie realizacji projektów przekraczających granicę jednego kraju. Dotyczy to zarówno projektów „twardych” (głównie infrastrukturalnych), jak i „miękkich” (głównie o charakterze społecznym, tzn. oświatowych, imprez sportowych itp.).

EFEKTY WSPÓŁPRACY EUROREGIONALNEJ

- ❖ Prowadzenie promocji turystycznej obszarów transgranicznych, np. wspólna promocja walorów turystycznych. W euroregionach organizowane są wspólne wystawy, targi, pokazy osiągnięć, transgraniczne warsztaty i seminaria, wymiana osiągnięć gospodarczych i naukowych, czynione są próby wspólnego badania rynku i wdrażania strategii marketingowych.

EFEKTY WSPÓŁPRACY EUROREGIONALNEJ

- ❖ Udział w tworzeniu ponadgranicznych koncepcji rozwoju. W ramach struktur euroregionów ma miejsce wspólne planowanie przestrzenne i wspieranie projektów dotyczących rozbudowy i modernizacji infrastruktury technicznej.

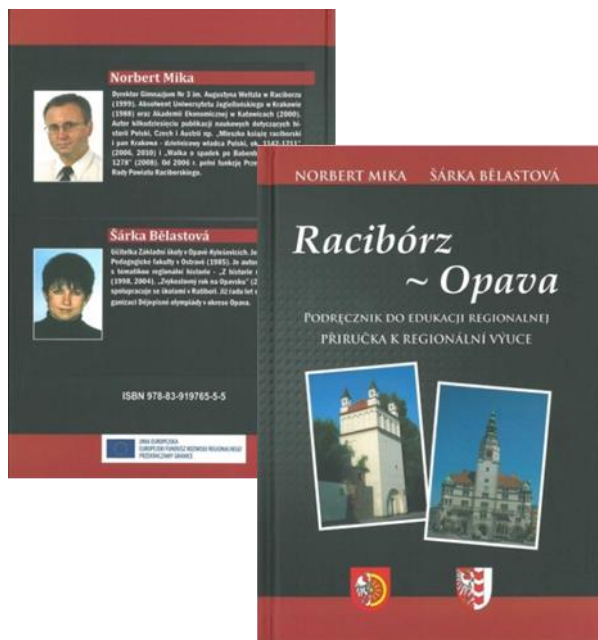
EFEKTY WSPÓŁPRACY EUROREGIONALNEJ

- ❖ Wspieranie transgranicznych przedsięwzięć z zakresu ochrony środowiska.

EFEKTY WSPÓŁPRACY EUROREGIONALNEJ

- ❖ Integrowanie działań w dziedzinie nauki, oświaty, wychowania i kultury, a przez to sprzyjanie rozwojowi stosunków i pogłębianiu więzi międzyludzkich, a także prowadzenie działalności na rzecz integracji europejskiej. Przykładami konkretnych efektów współpracy w tej dziedzinie jest tworzenie np. „Podręczników do edukacji regionalnej”, wspólne gry edukacyjne, wspólne konferencje naukowe, wspólne publikacje poświęcone problematyce PL-CZ.

EFEKTY WSPÓŁPRACY EUROREGIONALNEJ

- ❖ Prowadzenie działań zmierzających do poprawy komunikacji w ramach euroregionu m.in. poprzez: budowę mostów oraz kładek, budowę dróg, uruchamianie nowych przejść granicznych, zagospodarowywanie szlaków kolejowych, czy rozwój sieci ścieżek rowerowych.

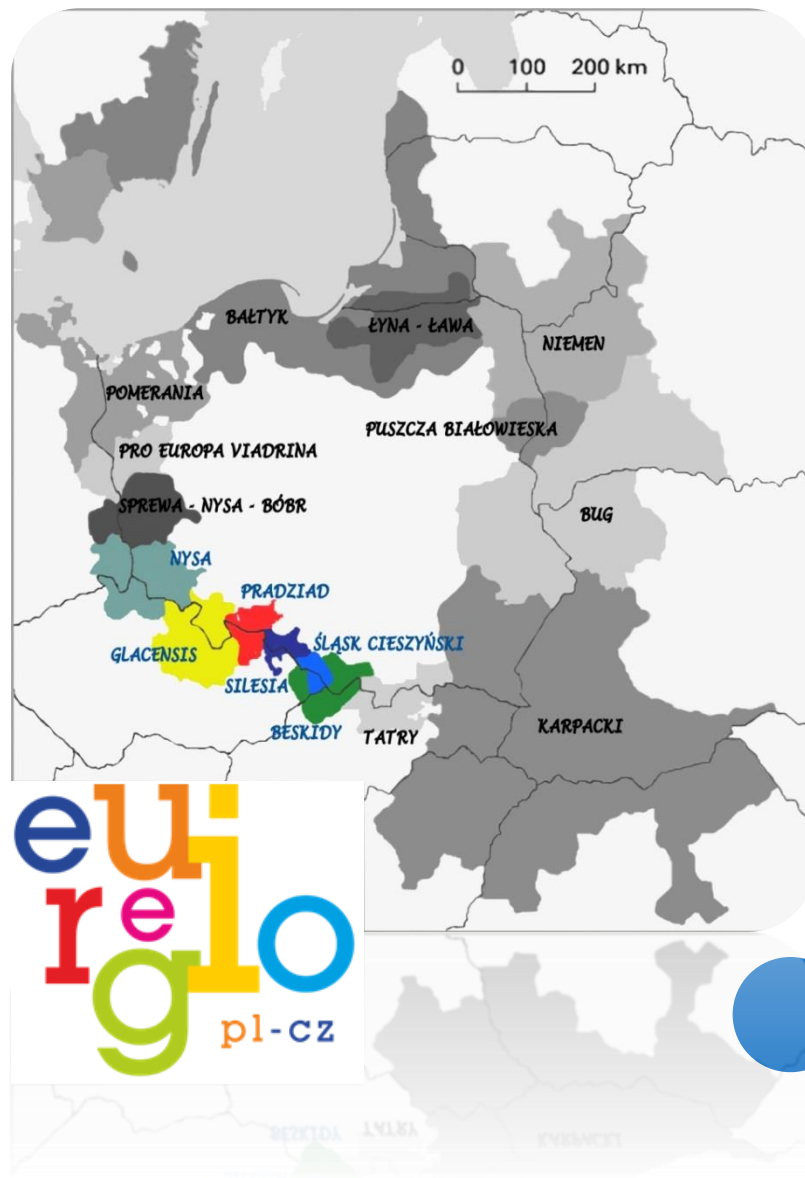
PROJEKT „EUREGIO PL-CZ”

czyli poznajemy euroregiony na
polsko-czeskim pograniczu

CZEMU TAKI PROJEKT?

- Doświadczenia naszych euroregionów z ostatnich 20 lat skłoniły nas do pewnych podsumowań i chęci zaprezentowania tego co udało nam się na przestrzeni lat osiągnąć dzięki woli i chęci wielu ludzi oraz finansowemu wsparciu Unii Europejskiej.
- Projekt polega na wzajemnym poznawaniu specyfiki 6 Euroregionów funkcjonujących na pograniczu polsko-czeskim a także skorzystanie z wiedzy i doświadczenia bardziej rozwiniętych Euroregionów działających na innych pograniczach europejskich.

CZEMU TAKI PROJEKT?

- Nasz projekt jest pierwszym tego typu przedsięwzięciem w Polsce i Czechach, gdzie aż 6 euroregionów PL-CZ pogranicza promuje współpracę transgraniczną, Fundusze Mikroprojektów wraz z ich beneficjentami oraz POWT RCz-RP. Dzięki realizacji tego projektu pierwszy raz na tak szeroką skalę pokażemy jak środki z UE stały się siłą napędową rozwoju współpracy transgranicznej na PL-CZ pograniczu.
- Merytoryczna wymiana doświadczeń i najlepszych praktyk, analiza problemów i barier we współpracy transgranicznej oraz nawiązanie i zintensyfikowanie sieci kontaktów i wzajemnej współpracy będą stanowić podwaliny stabilnej i rzetelnej realizacji Programu PL-CZ w nowym okresie programowania 2014-2020.

CELE PROJEKTU

- o **Głównym celem projektu** jest pogłębienie wzajemnej współpracy oraz zdobywanie nowych doświadczeń przez Euroregiony na PL-CZ pograniczu, które stanowić będą podstawę do przygotowania na przyszły okres programowania po 2013 roku.
- o Celem projektu jest również dążenie do poprawy warunków realizowanej współpracy transgranicznej euroregionów PL-CZ i postrzegania jej jako modelowej, a także promocja tej współpracy rozumianej całościowo w PL i CZ jak również poza tymi granicami tj. w obrębie Unii Europejskiej.

CELE PROJEKTU

- o Cele szczegółowe projektu to:

- ❖ wzajemne poznanie euroregionów PL-CZ i ich działalności, zintensyfikowanie wzajemnej współpracy w celu zbudowania wzajemnego zaufania,
- ❖ skorzystanie z nowych doświadczeń rozwiniętych regionów zagranicznych oraz wykorzystanie ich w kształtowaniu kierunków współpracy po 2013,
- ❖ zdefiniowanie problemów będących barierą dla dynamizmu współpracy transgranicznej, zwiększenie świadomości oraz wiedzy nt. i efektów współpracy transgranicznej,
- ❖ dążenie do aktywizacji PL-CZ Komisji Międzyrządowej.

CZAS TRWANIA PROJEKTU

- Termin rozpoczęcia rzeczowej realizacji projektu:
01.01.2012
- Termin zakończenia rzeczowej realizacji projektu:
31.12.2014
- Czas trwania projektu (w miesiącach):
36

PARTNERZY PROJEKTU

1	Euroregion Silesia PL	Stowarzyszenie Gmin Dorzecza Górnej Odry / Racibórz Partner Wiodący
2	Euroregion Silesia CZ	Euroregion Silesia – CZ / Opava
3	Euroregion Nysa CZ	Euroregion Nisa / Liberec
4	Euroregion Nysa PL	Stowarzyszenie Gmin Polskich Euroregionu Nysa / Jelenia Góra
5	Euroregion Glacensis CZ	Euroregion Pomezí Čech, Moravy a Kladská - Euroregion Glacensis / Rychnov nad Kněžnou
6	Euroregion Glacensis PL	Stowarzyszenie Gmin Polskich Euroregionu Glacensis / Kłodzko
7	Euroregion Pradziad CZ	Euroregion Praděd / Vrbno pod Pradědem
8	Euroregion Pradziad PL	Stowarzyszenie Gmin Polskich Euroregionu Pradziad / Prudnik
9	Euroregion Śląsk Cieszyński CZ	Regionální sdružení územní spolupráce Těšínského Slezska / Český Těšín
10	Euroregion Śląsk Cieszyński PL	Stowarzyszenie Rozwoju i Współpracy Regionalnej „Olza” / Cieszyn
11	Euroregion Beskidy CZ	Region Beskydy / Frýdek-Místek

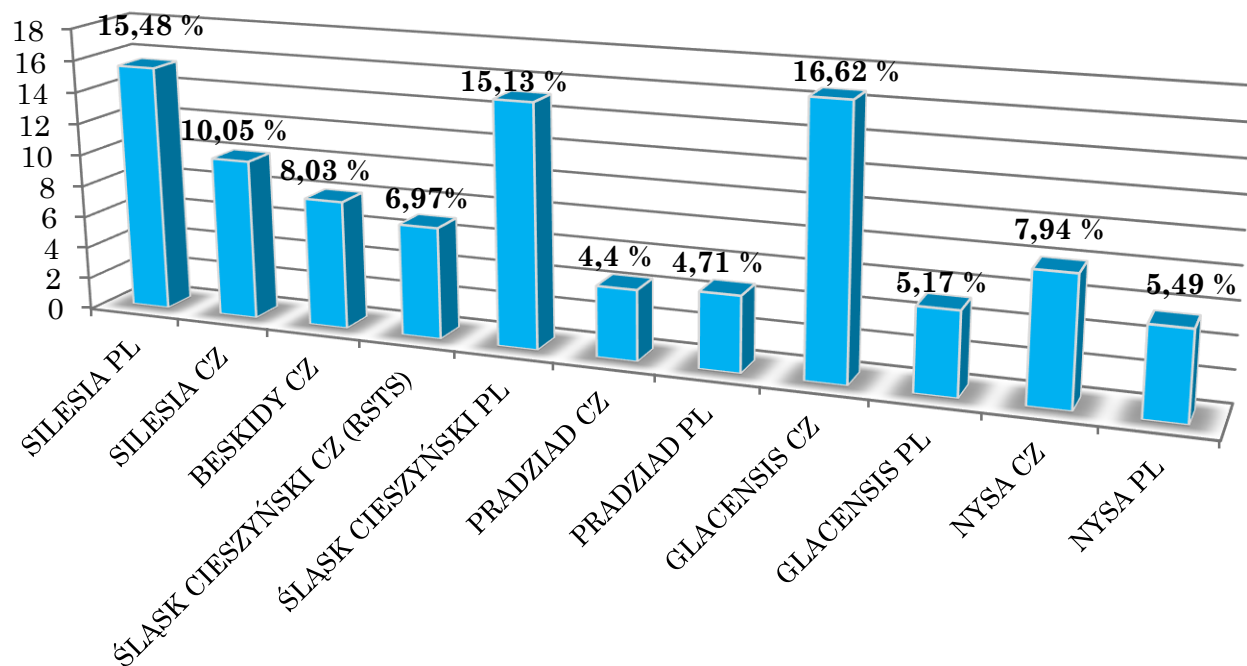
FINANSOWANIE PROJEKTU

- Całkowita wartość projektu zgodnie z umową:

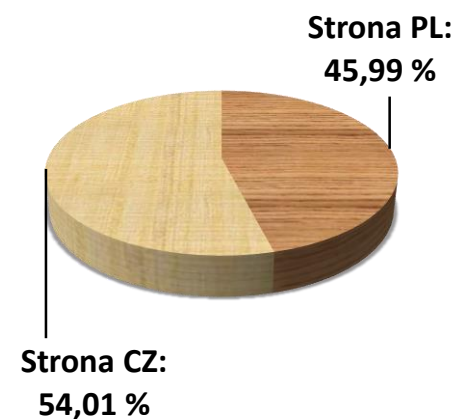
313 952,00 EUR

- Dofinansowanie z EFRR (85%):

266 858,47 EUR

Współfinansowanie poszczególnych Partnerów

DZIAŁANIA W RAMACH PROJEKTU

W ramach projektu realizujemy **4 bloki działań**, które są zgodne z celami Programu i w związku z tym przyczyniają się do rozwijania

i tworzenia sieci współpracujących instytucji, w tym samorządów terytorialnych i powołanych przez nie jednostek, a zarazem promują stale zacieśnianą współpracę transgraniczną oraz poszukują rozwiązań dla wspólnych problemów w obszarze polsko-czeskiego pogranicza.

DZIAŁANIA W RAMACH PROJEKTU

Działania bloku 1 - Wzajemne poznawanie, rozwijanie współpracy między euroregionami na pograniczu PL-CZ

W ramach tego działania planowana jest organizacja wymiennych pobyków studyjnych w celu pozyskania praktycznych doświadczeń z zakresu działalności poszczególnych euroregionów realizujących projekt. W ramach tych pobyków studyjnych zostaną zaprezentowane przedsięwzięcia podejmowane w obu częściach narodowych danego euroregionu oraz przedstawione zostaną konkretne efekty współpracy w terenie po obu stronach granicy.

DZIAŁANIA W RAMACH PROJEKTU

Działania bloku 2 - Zdobywanie doświadczeń za granicą

W ramach tego działania zostaną zorganizowane 3 wyjazdy zagraniczne w obrębie Unii Europejskiej. Organizacja pobytów studyjnych za granicą ma na celu pozyskanie praktycznych doświadczeń z zakresu działalności zaawansowanych i rozwiniętych instytucji, euroregionów. Każdy wyjazd posiada konkretny cel i dzięki ich realizacji będziemy mogli w przyszłości wykorzystywać zdobyte doświadczenie w naszej działalności.

DZIAŁANIA W RAMACH PROJEKTU

Działanie 3 - Analiza systemowych problemów współpracy transgranicznej na czesko-polskiej granicy

W ramach tego działania zostanie opracowana Analiza definiująca problemy w zakresie rozwoju współpracy transgranicznej w różnych dziedzinach, np. transportu, środowiska, ustawodawstwa, unijnych transgranicznych programów pomocowych, w tym FMP, EUWT, itp. oraz późniejsza prezentacja tego dokumentu na forum w celu zainicjowania zmian aktów prawnych i ustaw, jak również do wykorzystania przy przygotowywaniu nowych projektów.

DZIAŁANIA W RAMACH PROJEKTU

Działania bloku 4 - Promocja, działania informacyjne oraz podnoszenie świadomości nt. współpracy transgranicznej

Działania promocyjno-informacyjne realizowane w ramach tego bloku mają na celu szeroką promocję wieloletniej współpracy pomiędzy euroregionami na pograniczu polsko-czeskim.

Powstanie strona internetowa, która będzie promować wszystkie euroregiony z pogranicza polsko-czeskiego oraz informować o współpracy transgranicznej, a w ramach kolejnych działań powstanie wspólna publikacja oraz mapy promujące wszystkie euroregiony. Ponadto, zorganizujemy regionalne konferencje prezentujące działania i rezultaty współpracy euroregionalnej.

*„To co słyszę, zapominam; to co widzę, pamiętam; to co robię, rozumiem” -
Konfucjusz, 451 p.n.e.*

**Projekt „EUREGIO PL-CZ” jest współfinansowany z Europejskiego
Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach
Programu Operacyjnego Współpracy Transgranicznej
Republika Czeska - Rzeczpospolita Polska 2007-2013
PRZEKRACZAMY GRANICE**

DZIEKUJĘ ZA UWAGĘ

Daria Kardaczyńska
Dyrektor Sekretariatu

Stowarzyszenie Gmin Dorzecza Górnej Odry

e-mail: d.kardaczynska@euroregion-silesia.pl

www.euroregion-silesia.pl

www.euroregions.org

